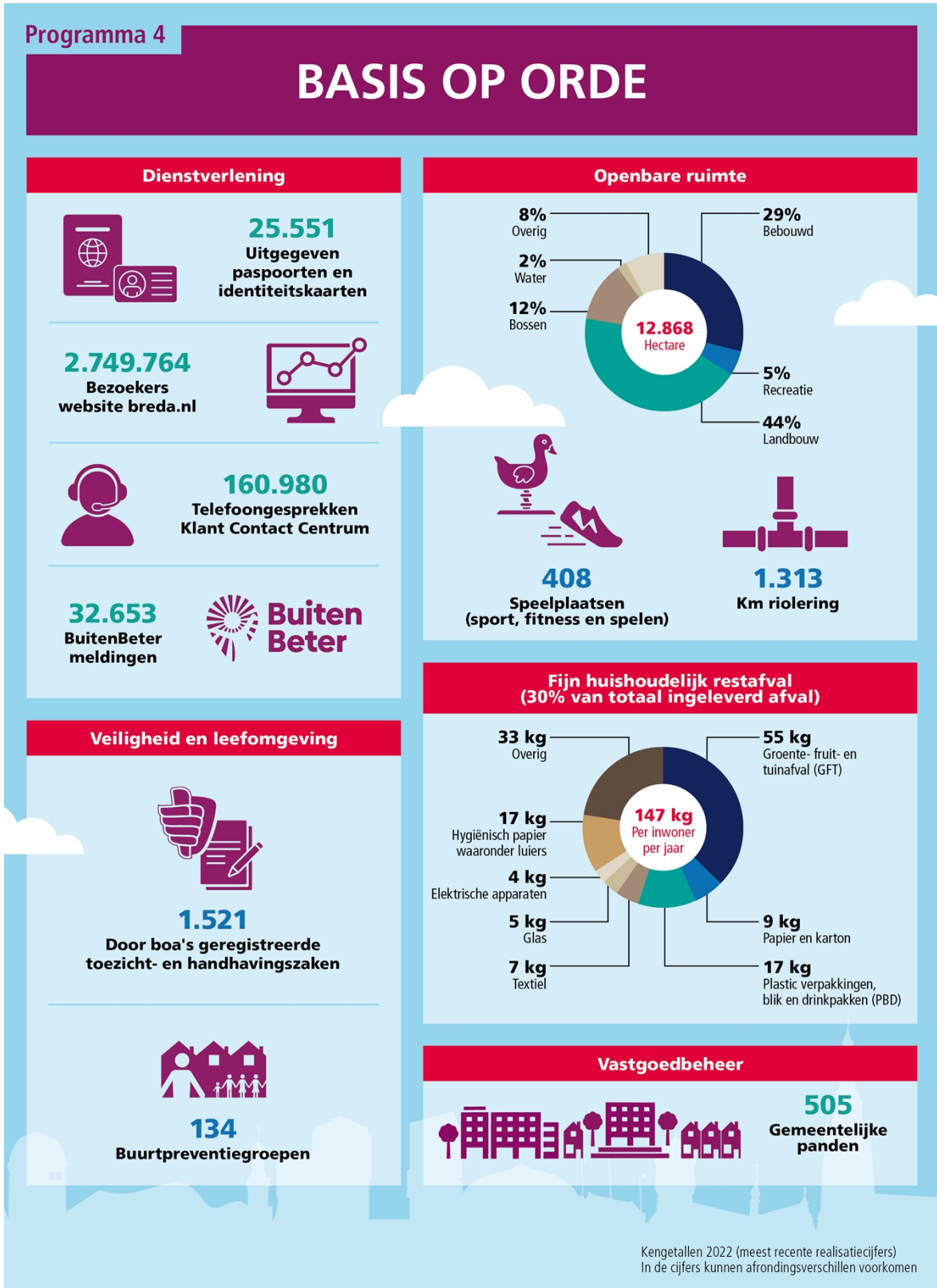

Basis op Orde in Breda

ONZE AMBITIE

Breda is een sterke en veerkrachtige gemeente waarin mensen wonen, werken en elkaar ontmoeten in een leefbare, schone en veilige omgeving. Veiligheid en leefbaarheid zijn thema's die bij veel van onze inwoners hoog op het lijstje staan. Om de

veiligheid te bevorderen, leveren we in 2024 een nieuw meerjarenplan op. Daarin besteden we onder meer aandacht aan een grotere pakkans van criminelen en de inzet op repressie.

Inwoners, bedrijven en instellingen zijn tevreden over de dienstverlening van de gemeente. Zij ervaren die als betrouwbaar, makkelijk en prettig.

We werken aan een openbare ruimte waarvan de basis op orde is en we zetten stappen om de algehele kwaliteit te verhogen. Dat doen we volgens de lijn: verzorgen, verbeteren en vernieuwen. De ambitie 'Stad in een groen park' maken we concreter in een uitvoeringsprogramma en we verbinden dit aan het onderhoud van de openbare ruimte.

We werken verder aan circulariteit met onze partners in de stad en de regio en gaan voor nog minder restafval en een nog betere scheiding van ons afval.

Onze maatschappelijke vastgoedportefeuille draagt bij aan de ontwikkeling van de stad en de dorpen. De staat van de panden wordt op het vastgestelde niveau gehouden en binnen de strategische en financiële kaders verduurzaamd.

De gemeentelijke organisatie werkt samen met de stad en betreft inwoners om ons beleid en onze dienstverlening te verbeteren. Dat maken we mogelijk door onszelf transparant op te stellen en op een zorgvuldige manier verantwoording af te leggen.

Thema Veilig Breda

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

We willen dat Breda veilig is en dat iedereen zich veilig voelt. Dit jaar staan er 7 veiligheidsthema's centraal:

- ondermijning
- zorg en veiligheid
- jeugd
- cyberveiligheid
- fysieke veiligheid
- zichtbare criminaliteit
- veilige openbare ruimte

Naast deze thema's zijn er ook dit jaar enkele focuspunten. Door elk jaar een veiligheidsanalyse uit te voeren, veranderen deze focuspunten en kunnen we onze aandacht gerichter inzetten.

We werken informatie- en risico-gestuurd om zo vroeg mogelijk in te kunnen grijpen en onze middelen efficiënt in te kunnen zetten. Ook ontwikkelingen in de samenleving zijn van belang. We kijken daarom vooruit om klaar te zijn voor de toekomst.

We staan er niet alleen voor op het gebied van veiligheid. Inwoners, bedrijven en organisaties helpen mee om de stad en de dorpen veilig te houden. We stimuleren alle partners om hun verantwoordelijkheid te nemen. Op het vlak van zorg en veiligheid werken we met een gezamenlijke agenda met de ketens Jeugd en Maatschappelijke Opvang en het Zorg- en Veiligheidshuis.

Onze buitengewoon opsporingsambtenaren zitten in de haarvaten van de maatschappij en zijn een professionele en betrouwbare partner op het gebied van veiligheid en leefbaarheid in onze gemeente. We zetten onze boa's informatiegestuurd en risicogericht in. Die inzet stemmen we continu af met onze ketenpartners, waarbij we naast elkaar staan. We brengen focus aan op hotspotlocaties, zorgen voor laagdrempelig contact en verbeteren de dienstverlening van onze boa's. Door ons streven om 85% van onze meldingen nog dezelfde dag op te pakken, verbeteren we de dienstverlening en mogen mensen erop vertrouwen dat hun meldingen snel en professioneel afgehandeld worden.

We verbeteren onze vergunningsprocessen continu en mensen kunnen steeds meer volledig digitaal regelen. Zo is onze dienstverlening nóg beter afgestemd op onze inwoners en zijn de doorlooptijden korter. We hebben het evenementenproces onder de loep genomen en richten dat in 2024 efficiënter in.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Werkwijze

De gemeente werkt volgens de AAA-aanpak: Analyseren, Anticiperen en Activeren. Dit betekent dat we eerst informatie verzamelen en deze goed bestuderen (analyseren). Daarna bepalen we waar de gemeente actie moet ondernemen (anticiperen). Vervolgens kiest de gemeente de juiste werkwijze: wie gaat het werk doen en op welke manier? Daarbij werken we samen met andere partijen, zoals inwoners, bedrijven en instellingen (activeren). Zo werken we slim samen, waardoor minder mensen meer gedaan krijgen.

De aanpak van de veiligheidsproblematiek in de stad is niet alleen belegd bij de afdeling Veiligheid en Leefbaarheid, politie en justitie. Als gemeente pakken we problematiek integraal op, dus samen. We brengen de kennis en expertise van verschillende afdelingen samen om de veiligheid en het veiligheidsgevoel van de inwoners, ondernemers en bezoekers in 2024 verder te optimaliseren. We blijven investeren in de relatie met onze veiligheidspartners en maatschappelijke partners in de stad. Dit doen we niet alleen op lokaal niveau, maar ook binnen het district de Baronie.

Ook kent veiligheidsproblematiek, bijvoorbeeld maatschappelijke onrust, een hoge mate van grilligheid en laat het zich lastig voorspellen. In gezamenlijkheid bereiden we ons voor, investeren en verbinden we vanuit de verschillende disciplines met de samenleving. Zo stellen we ons in staat om snel en adequaat in te spelen op veranderingen in de stad. Dit voorgaande komt ook terug in ons nieuwe meerjarenprogramma Veiligheid dat in 2024 wordt opgesteld.

Ondermijning

De gemeente pakt meldingen van criminaliteit op door boa's in te zetten en samen te werken met de onder meer de politie. Ook controleren de boa's regelmatig op straat en bij bedrijven. Drugscriminaliteit, witwassen en mensenhandel pakken we hard aan. Zo wordt de gemeente onaantrekkelijk voor criminaliteit. We vragen ook onze inwoners om op te letten en criminaliteit te melden. Verder werken we samen met andere gemeenten en instanties in de regio. Deze samenwerking gaat om 4 focusthema's: logistieke knooppunten en transport, criminele geldstromen, weerbare overheid en weerbare samenleving.

Ook het voorkomen van criminaliteit is belangrijk. Door vooraf Bibob-onderzoek te doen naar bijvoorbeeld vergunningaanvragers, willen we voorkomen dat we onbedoeld vergunningen aan criminelen geven. Ook maken we ambtenaren, inwoners en bedrijven weerbaar en bewuster door te laten zien welke risico's zij lopen en hoe ze daarmee om kunnen gaan. Voor ondermijning zetten we in 2024 extra capaciteit in onder andere op bestuurlijke handhaving, het verstevigen van de informatiepositie en onze toezichhoudende taak.

Zorg en veiligheid

We willen overlast door personen met verward gedrag voorkomen en verminderen door passende woonvormen en de benodigde zorg te bieden. We passen de Wet woonoverlast toe, zetten een wijk-GGD'er in en regelen de crisisaanpak in het kader van de Wet verplichte ggz.

We voorkomen polarisatie van en radicalisering in de samenleving door interactie en dialoog, aanspreken en confronteren; verstoren en handhaven. Daarvoor hebben we een handelingskader opgesteld, dat we ook in 2024 uitvoeren. We pakken straatintimidatie aan conform het bestuursakkoord en voeren het regionaal overkoepelend actieprogramma mensenhandel uit. Het Zorg- en Veiligheidshuis richt zich op ex-gedetineerden, personen met verward gedrag met een hoog risico, radicalisering en mensenhandel. We voeren samen met de ketens Jeugd en Maatschappelijke Opvang onze gezamenlijke jaaragenda uit.

Jeugd

We willen criminele carrières en overlast voorkomen door de jeugd weerbaarder te maken en kansen voor hen te creëren. Daarvoor zetten we het Bredase 7-stappenmodel voort, dat een overzichtelijk kader biedt voor een integrale en effectieve aanpak.

We zetten met maatschappelijke partners in op het 10-jarige meerjarenprogramma Preventie met Gezag, waarbij Breda ervoor zorgt dat jongeren met een hoog risico op een criminele toekomst bouwen aan een positieve deelname aan de samenleving en richten we ons op criminele families. Dat doen we door criminaliteit geen optie meer te laten zijn (door direct te bestraffen) en door meer in te zetten op school, werk en talent.

Cyber

We stimuleren bewustwording en bieden een handelingsperspectief. Dat doen we via voorlichtingscampagnes. Hierbij spelen de cyberambassadeurs een belangrijke rol.

Fysieke veiligheid

We nemen de risicovolle effecten van de groei van de economie, de groei van het aantal woningen en de effecten van klimatologische veranderingen en de energietransitie zo vroeg mogelijk mee in ons beleid en in stads- en wijkontwikkelingen. We bereiden ons ook voor op rampen en crises. Hiervoor wordt de robuuste crisisorganisatie van de veiligheidsregio op niveau gehouden. Gemeentelijk zorgen we ervoor dat we hier actief aan bijdragen met personeel. Daarnaast hebben we ook gemeentelijk een robuuste basis, met een permanente paraatheid voor incidenten. Hierbij richten we ons ook op onze eigen (kritische) bedrijfsprocessen en het borgen van onze continuïteit en digitale crisis.

Omgevingswet

De Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging gaan in per 1 januari 2024. Dat vraagt in 2024 extra inzet en aandacht van onder meer onze vergunningverleners en adviseurs. Daarnaast kan door de komst van de Wet Kwaliteitsborging een aantal werkzaamheden niet meer gedekt worden vanuit de legesinkomsten.

Zichtbare criminaliteit

We zetten ons vooral in om de bewustwording te vergroten en handelingsperspectief te bieden. Hierin speelt buurtpreventie een belangrijke rol. We willen de buurtpreventie behouden en toekomstbestendig maken. Daarnaast willen we onze zichtbaarheid versterken, waarbij de wijkboa's een belangrijke rol spelen.

Veilige openbare ruimte

Het convenant Veilig Uitgaan wordt voortgezet. Dit betekent dat er ook voor 2024 een actieplan wordt opgesteld. Onderdeel daarvan is in ieder geval de voortzetting van het project Happy Ouders. Daarnaast evalueren we in 2024 het cameratoezicht in de binnenstad (het uitgaanscentrum en rondom het station).

Handhaving

Iedere 6 weken staan de wijkboa's in de wijk met hun mobiele keet voor een inloopspreekuur. Na de zomer organiseren we ook online spreekuren. Daarnaast zorgen we dat handhaving beter vindbaar is op onze website. We maken het mogelijk dat mensen ook buiten de openingstijden van het KCC zaken kunnen melden bij handhaving, online en telefonisch. We analyseren de data over overlastlocaties en bepalen zo de 10 hotspots. Hierbij maken we gebruik van de beeldkamer/VIK om deze hotspots te monitoren en goed in beeld te hebben. Zo zijn we goed geprepareerd op verschuivingen van hotspots in de stad. Met specifiek gelabelde boa's pakken we deze overlastlocaties aan, zichtbaar in uniform én onzichtbaar. Daarnaast zetten we gelabelde jeugdboa's in, in het kader van Preventie met Gezag.

Voetbal

Landelijk vraagt de aanpak van voetbalhooligans veel aandacht en inzet. De gemeente Breda draagt als partner bij aan veilig en gastvrij voetbal. Samen met de lokale voetbalpartners zorgen we ook in het seizoen 2023-2024 voor een goede voorbereiding, organisatie en evaluatie van wedstrijden en een persoonsgerichte aanpak. We willen daarvoor van een meldplicht naar een vergunningplicht gaan.

Experiment gesloten coffeeshopketen

Het experiment start naar verwachting in het eerste kwartaal van 2024. De ministers van VWS en van Justitie en Veiligheid hebben ingestemd met een voorstel van de burgemeesters van Tilburg en Breda om in deze steden eerder te starten met het experiment. Dit gebeurt onder een aantal voorwaarden.

WAT ZIJN DE RISICO'S?

Bij de invoering van de Omgevingswet kunnen er nog opstartproblemen zijn, vooral met het landelijke ICT-pakket.

INDICATOREN

Thema-indicatoren

Indicator: Totaal aantal registraties openbare orde Boa's (audit nr 2206)

Omschrijving: Aantal door de Boa's geregistreerde toezicht- en handhavingzaken, met de categorie openbare orde, waarop een interventie volgde per 1.000 inwoners

Bron: Gemeente Breda Meeteenheid: Aantal per 1.000

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
6,9	3,9	8,3	toename ten opzichte van 2021	Toename of stabilisatie ten opzichte van 2022

Toelichting: Gezien de groeiende inzet van de boa's van de afgelopen jaren, verwachten we een toename of stabilisatie van het aantal interventies.

Indicator: Totaal aantal misdrijven (audit nr 2207)

Omschrijving: Aantal door de politie geregistreerde misdrijven per 1.000 inwoners

Bron: Politie Meeteenheid: Aantal per 1.000

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
56,6	51,9	56,8	afname (of stabilisatie) ten opzichte van 2021	Afname of stabilisatie ten opzichte van 2022

Toelichting: Er wordt gestreefd naar een afname of stabilisatie van het totaal aantal misdrijven, waarbij Breda rond het gemiddelde van de G40 scoort.

Indicator: Veiligheid in buurt (audit nr 75)

Omschrijving: Gemiddeld rapportcijfer dat Bredanaars geven aan de veiligheid in eigen buurt

Bron: Buurtenquête Meeteenheid: Score tussen 1 en 10

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
	6,8		6,8 - 7,0	

Toelichting: De buurtenquête vindt in de oneven jaren plaats. Om die reden is voor 2024 geen streefwaarde bepaald.

Productindicatoren Product Veiligheid openbare ruimte

Indicator: Incidenten jeugdoverlast (audit nr 2213)

Omschrijving: Aantal door de politie geregistreerde incidenten melding overlast jeugd per 1.000 inwoners

Bron: Veiligheidsmonitor Meeteenheid: Aantal per 1.000 inwoners

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
6	5,8	4,9	5,0 - 5,5	4,2 - 4,7

Toelichting: We streven naar een daling van deze indicator, waarbij Breda rond het gemiddelde van de G40 scoort.

Indicator: Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) (audit nr 76)

Omschrijving: Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl BBV Meeteenheid: Aantal per 1.000

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
7,1	6,8	7,1	6,6 - 6,8	6,9 - 7,1

Toelichting: Dit is een landelijk verplichte indicator. De gemeente volgt de ontwikkelingen. We streven naar een afname of stabilisatie. Doelstelling is dat Breda rond het gemiddelde van de G40 scoort.

Indicator: Geweldd misdrijven (audit nr 77)

Omschrijving: Aantal gewelds- en seksuele misdrijven per 1.000 inwoners

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl BBV Meeteenheid: Aantal per 1.000

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
6,2	5,6	6,1	5,3 - 5,5	5,9 - 6,1

Toelichting: Dit is een landelijk verplichte indicator. De gemeente volgt de ontwikkelingen. We streven naar een afname of een stabilisatie. Doelstelling is dat Breda rond het gemiddelde van de G40 scoort.

Productindicatoren Product Zichtbare Criminaliteit

Indicator: Misdrijven horizontale fraude en cybercrime (audit nr 2212)

Omschrijving: Aantal door de politie geregistreerde misdrijven horizontale fraude en cybercrime per 1.000 inwoners

Bron: Veiligheidsmonitor Meeteenheid: Aantal per 1.000 inwoners

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
8,9	8	6,2	7,5 - 8,0	6,0 - 6,4

Toelichting: We verwachten dat de dalende trend van aangiftes van cybercriminaliteit zich niet verder doorzet. We streven daarom naar een stabilisatie waarbij Breda rond het gemiddelde van de G40 scoort.

Indicator: Diefstallen uit woning (audit nr 78)

Omschrijving: Aantal diefstallen uit woning per 1.000 inwoners

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl BBV Meeteenheid: Aantal per 1.000

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
2,4	1,6	1,5	1,6 - 2,0	1,5 - 2,0

Toelichting: Dit is een landelijk verplichte indicator. De gemeente volgt de ontwikkelingen. We verwachten een stabilisatie of lichte toename. Doelstelling is dat Breda rond het gemiddelde van de G40 scoort.

Indicator: Winkeldiefstallen (audit nr 79)

Omschrijving: Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl BBV Meeteenheid: Aantal per 1.000

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
2,7	2,8	3,1	2,6 - 2,8	2,9 - 3,1

Toelichting: Dit is een landelijk verplichte indicator. De gemeente volgt de ontwikkelingen. We streven naar een afname of stabilisatie. Doelstelling is dat Breda rond het gemiddelde van de G40 scoort.

Productindicatoren Product Ondernijning

Indicator: Misdrijven ondernijning (audit nr 2210)

Omschrijving: Aantal door de politie geregistreerde misdrijven ondernijning (handel en productie van drugs, witwassen, mensenhandel, mensensmokkel, afval drugslab, handel en bezit vuurwapens, vastgoedfraude, vals geld aanmaken en vals geld uitgeven) per 1.000 inwoners

Bron: Veiligheidsmonitor Meeteenheid: Aantal per 1.000 inwoners

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
1,1	1	0,9		

Toelichting: Voor deze indicator is geen streefwaarde bepaald. We streven naar een toename van de bewustwording voor deze vorm van criminaliteit.

Productindicatoren Product Zorg en Veiligheid

Indicator: Meldingen huiselijk geweld (audit nr 2211)

Omschrijving: Aantal meldingen van huiselijk geweld dat bij Veilig Thuis binnenkomt

Bron: Veilig Thuis West-Brabant Meeteenheid: Aantal

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
1.769	1.606	1.673		

Toelichting: Voor deze indicator is geen streefwaarde bepaald. We streven naar een toename van de bewustwording voor dit delict.

Indicator: Personen met verward gedrag (audit nr 80)

Omschrijving: Aantal incidenten door personen met verward gedrag

Bron: Politie Meeteenheid: Aantal per 1.000 inwoners

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
8,9	10,8	9,8	9,5 - 10,5	9,5 - 10,5

Toelichting: We streven naar een daling van deze indicator, waarbij Breda rond het gemiddelde van de G40 scoort.

Indicator: Verwijzingen Halt (audit nr 82)

Omschrijving: Aantal Halt-verwijzingen per 1.000 inwoners van 12 - 17 jaar

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl BBV Meeteenheid: Aantal per 1.000

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
14	11	11		

Toelichting: Voor deze indicator is geen streefwaarde bepaald. Dit is een landelijk verplichte indicator. De gemeente volgt de ontwikkelingen, maar bepaalt hierop geen streefwaarde.

Productindicatoren Product Fysieke veiligheid

Indicator: Branden (audit nr 2214)

Omschrijving: Aantal branden dat de brandweer heeft geregistreerd

Bron: Brandweer Meeteenheid: Aantal

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
505	443	539	400 - 450	500 - 550

Toelichting: We sturen niet actief op deze indicator. We streven naar een afname of een stabilisatie.

Thema Dienstverlening

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Inwoners, bedrijven en instellingen zijn tevreden over de dienstverlening van de gemeente. Zij ervaren die als betrouwbaar, makkelijk en prettig. Producten en diensten kunnen digitaal worden aangevraagd en de voortgang kan steeds vaker digitaal worden bekeken. Onze dienstverlening is voor iedereen toegankelijk. Ook mensen die minder digitaal vaardig zijn, kunnen hun zaken bij de gemeente regelen.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

(Digitale) dienstverlening

- We digitaliseren onze dienstverleningsprocessen. Het persoonlijke digitale portaal Mijn Breda wordt stapsgewijs steeds uitgebreider. Inwoners en bedrijven kunnen op die manier de status van hun aanvragen en meldingen zelf bekijken.
- In 2024 treedt de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer in werking. Inwoners en bedrijven krijgen daarmee het recht om voor alle producten en diensten (ook) digitaal contact te leggen met de gemeente.
- Het afgelopen jaar hebben we het klachtenproces op een aantal punten verbeterd, onder meer door de inzet van een klachtenmanager. Deze verbeteringen worden een structureel onderdeel van onze aanpak.
- We besteden meer aandacht aan tijdige reacties naar inwoners die ons een vraag stellen. 80% krijgt direct een antwoord, de overige inwoners worden binnen 2 werkdagen teruggebeld.
- We gaan door met het vereenvoudigen van brieven en e-mails.

Reisdocumenten/registratie

- Sinds 2014 zijn nieuwe paspoorten 10 jaar geldig. Doordat deze paspoorten de komende jaren verlopen, stijgt het aantal aanvragen. We hebben daarom extra medewerkers aangetrokken en opgeleid.
- Het wordt mogelijk om kinderen die zijn geboren na 2015 de achternaam van de vader én de moeder te geven. Ook hiervoor hebben we extra personeel aangetrokken.

- Breda is een van de grootste landelijke locaties voor de registratie van 'niet-ingezetenen'. Dat zijn vooral arbeidsmigranten. In 2024 voert de gemeente samen met de provincie Noord-Brabant en de gemeenten in de regio een pilot uit om arbeidsmigranten goede informatie te geven op het gebied van werken, wonen en gezondheid.
- In het stadskantoor komt een tablet beschikbaar met een vertaalapp erop. Die kan worden gebruikt door bezoekers die onvoldoende Nederlands of Engels spreken.

WAT ZIJN DE RISICO'S?

Voor dit thema zijn geen specifieke risico's benoemd.

INDICATOREN

Thema-indicatoren

Indicator: Tevredenheid inwoners (audit nr 83)

Omschrijving: Algemene waardering (rapportcijfer) dat inwoners geven aan de dienstverlening van de gemeente.

Bron: Stadsenquête Meeteenheid: Score tussen 1 en 10

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
6,9	7,1	7	6,7 - 7,1	6,7 - 7,1

Toelichting: Dienstverlening hangt af van vergunningen, toezicht en handhaving, de afhandeling van meldingen en van de publieksbalie. We analyseren welke onderdelen van dienstverlening beter / slechter scoren om gericht verbeteringen aan te brengen.

Indicator: Waardering uitvoering Wet WOZ (audit nr 84)

Omschrijving: Oordeel Waarderingskamer over uitvoering Wet WOZ (woningen en niet woningen samen); uitgedrukt in aantal sterren (maximaal 5)

Bron: WOZ-registratie Meeteenheid: aantal sterren (maximaal 5)

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
4	4	4	Tenminste 3 (voldoende)	Tenminste 3 (voldoende)

Toelichting: Jaarlijks geeft de Waarderingskamer (onafhankelijk toezichthouder) een oordeel over de kwaliteit van de WOZ-taxaties en daarnaast op alle onderdelen van het WOZ-werkproces. Het oordeel voldoende (3 van de 5 sterren) betekent dat de gemeente Breda / Belastingen Samenwerking West-Brabant (BWB) voldoende maatregelen heeft getroffen voor een adequate aansturing en kwaliteitsbeheersing van de werkzaamheden.

Indicator: Gegronde bezwaarschriften sociaal domein (audit nr 85)

Omschrijving: % Gegronde bezwaarschriften sociaal domein

Bron: Gemeente Breda, Suites voor het Sociaal Domein Meeteenheid: %

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
7,3	16,4	15,2	17	17

Toelichting: Bij de bezwaarafhandeling werken we inmiddels met de zogeheten 'informele aanpak'. Dat wil zeggen dat er meer gekeken wordt in bezwaar naar de inwoner. Dat wil niet zeggen dat per definitie het primaire besluit onjuist was. Er wordt echter wel meer gekeken naar de emotie en interactie met elkaar. Door in gesprek te gaan hopen we ook een kwaliteitsverbetering te zien in het primaire proces. Anderzijds is er nu een stijging in het aantal bezwaarschriften met name bij WMO en jeugd. Dat levert mogelijk ook meer gegrond verklaringen op.

Productindicatoren Product Vergunningen

Indicator: Tijdige toetsing omgevingsvergunning (audit nr 87)

Omschrijving: % Aangevraagde omgevingsvergunningen dat tijdig wordt getoetst

Bron: SBA Meeteenheid: %

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
99	98	99	95	95

Toelichting: Ook in 2022 werden bijna alle aangevraagde omgevingsvergunningen tijdig getoetst. Het minimumpercentage dat behaald moet worden blijft 95%. De invoering van de Omgevingswet in 2024 kan van invloed zijn op de realisatiewaarde van deze indicator.

Thema Beheer van de openbare ruimte

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Openbare ruimte: dichterbij verzorgen, verbeteren, vernieuwen

We werken aan een openbare ruimte om de basis op orde te houden en we zetten stappen om de algehele kwaliteit te verhogen. Dat doen we volgens de lijn: verzorgen, verbeteren en vernieuwen. Dat vraagt om concrete, zichtbare werkzaamheden in de directe woonomgeving. We houden onze woonomgeving schoon en netjes en willen hem voor nog meer mensen beter toegankelijk maken. Maar daarnaast willen we inzicht krijgen in de zaken die ons nog te doen staan. Om de openbare ruimte heel en functioneel te houden, verwachten we de komende jaren op diverse onderdelen extra (herstel)werkzaamheden. We werken dus dichtbij en kijken ook vooruit.

De ambitie 'Stad in een park' maken we concreter in een uitvoeringsprogramma en we verbinden dit aan het onderhoud van de openbare ruimte. Daarnaast kijken we naar ontwikkelingen en transities die in de toekomst invloed zullen hebben op de openbare ruimte. We willen grip hebben op ruimteclaims en de manier waarop die invloed hebben op de nieuwe en bestaande openbare ruimte. Denk aan: klimaatbestendigheid, ruimte voor de energietransitie, technologische ontwikkelingen, groen en water.

Al die zaken brengen we bij elkaar om goed voorbereid te zijn op de toekomst. Dit doen we dicht bij onze inwoners; we gaan in de wijken op een nieuwe manier schouwen en gesprekken voeren over de kwaliteit van de openbare ruimte.

Van afval naar grondstof (VANG) en circulaire samenleving

Het belang van het behoud van grondstoffen wordt steeds duidelijker. Een circulaire economie is nodig om efficiënter en langer gebruik te maken van grondstoffen en de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Door minder grondstoffen te gebruiken, is ook minder land nodig en wordt het milieu minder vervuild. Dat komt de biodiversiteit ten goede. Ten slotte zal minder afval leiden tot minder vervuiling, zoals de plastic soep in onze oceanen. Veel grondstoffen komen nu uit het buitenland. In een circulaire economie worden producten die eerder werden vernietigd en verbrand, gebruikt om grondstoffen uit te winnen. Daardoor worden we minder afhankelijk van andere landen. De gescheiden inzameling en verwerking van ons huishoudelijk afval levert hier een belangrijke bijdrage aan. Door zo veel mogelijk herbruikbare goederen, grondstoffen en afvalstromen in te zamelen, kunnen we die op een zo hoogwaardig mogelijke manier hergebruiken of opnieuw toepassen. Het wordt dus steeds belangrijker dat we meer en betere resultaten behalen, samen met onze inwoners.

De hoeveelheid groente-, fruit- en tuinafval in het restafval is momenteel veel te hoog. Ons doel is om dit de komende 5 jaar te halveren en meer gft-afval te verwerken. Dit zorgt ook voor een lagere hoeveelheid restafval, waarmee de VANG-doelstelling van 127 kilo fijn restafval per inwoner per jaar dichterbij komt.

Wegen, groen en riolering

In 2024 werken we dicht bij onze inwoners om het onderhoud aan de openbare ruimte op orde te krijgen. Dit vraagt jaarlijks om een aanscherping, omdat dit door onze stedelijke ontwikkelingsambities en de verschillende transities steeds uitdagender wordt. We voegen steeds meer functies toe en vullen de openbare ruimte op basis van het compacte-stad-principe. Van de openbare ruimte wordt steeds meer verwacht, omdat de ruimte schaarser en intensiever gebruikt wordt. Aan de andere kant vraagt de toename aan functies om een andere beheerstrategie en aanpak. Daarom werken we met een breed scala aan disciplines samen aan het actualiseren van ons beleid rondom kapitaalgoederen.

Investeren in een meer pro-actieve beheerstrategie is wenselijk om de vitaliteit van diverse onderdelen van de openbare ruimte te herstellen en of behouden. In de bestaande openbare ruimte en in voorbereiding op de groei van de stad en het intensievere gebruik in de toekomst. Zo werken we aan het actualiseren van onze inspecties. Dit geldt voor wegverharding, de bomen en de civieltechnische kunstwerken (bruggen, viaducten en tunnels) om daarmee weer een volledig beeld te krijgen van de actuele onderhoudsstaat. Ook voor de bomen werken we aan een inhaalslag op het beeld van de onderhoudsstaat. De inzichten uit de inspecties gebruiken we in de actualisatie van de beheer- en onderhoudsplannen. Daarbij verwachten we op voorhand dat we de komende jaren extra (herstel)werkzaamheden moeten gaan uitvoeren aan diverse kapitaalgoederen. Voor bruggen, tunnels en viaducten (de civieltechnische kunstwerken) stellen we daarnaast ook een plan op voor vervanging of maatregelen om de levensduur te verlengen. Daarvoor leggen we proactief contact met andere gemeenten en het Rijk. We

onderzoeken ook hoe we met de toegenomen kosten het tweede deel van de verduurzaming van de openbare verlichting gaan realiseren.

Met Stad in een Park werken we aan fysieke en maatschappelijke opgaven door het toevoegen, versterken en beleefbaar maken van het water en groen in onze stad. In 2024 vraagt Stichting Stad in een Park de status National Park City aan voor Breda. Het doel daarvan is dat de impact van de community steeds verder toeneemt. De gemeente is een van de partijen die verantwoordelijk is voor de uitvoering, waarbij we het goede voorbeeld willen geven. Ook dragen we bij door een goede activeringsstrategie en communicatie voor groene en waterprojecten.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Afvalservice

We willen grondstoffen en materialen zo veel mogelijk behouden. Daarom besteden we de komende jaren aandacht aan het verminderen van de hoeveelheid afval die door inwoners wordt weggegooid. Dat betekent meer aandacht voor consumeren, repareren, delen en lenen. Via het kringloopwarenhuis, Parels en de plek voor herbruikbare goederen op de milieustations vragen we aandacht voor hergebruik, tweedehands (ver)kopen en ten slotte een betere afvalscheiding.

We communiceren op maat voor de inwoners van Breda, gericht op minder afval, beter scheiden, circulariteit, handelingsperspectief en de eigen verantwoordelijkheid. Ze weten wat wij van hen verwachten en waarom, zodat we samen de doelstelling van VANG kunnen bereiken. We bereiden een herijking voor van het VANG-beleid (2016-2025). Communicatie over afvalscheiding, minder afval en de circulaire doelen van Breda blijft belangrijk. Samen met de afvalcoaches herhalen we deze boodschap. Ook blijft handhaving een belangrijke rol spelen. We blijven afvalboa's inzetten om overlast te voorkomen. Dit kan ondersteund worden door extra voorzieningen waar dit nodig is. De hoeveelheid gft-afval in het restafval verminderen we door wijkgerichte projecten en communicatie over gft-afval. Hierbij besteden we ook aandacht aan thuiscomposteren en het tegengaan van voedselverspilling.

De komende jaren groeit onze stad, waarbij we moeten zorgen voor voldoende voorzieningen en capaciteit. Hier liggen lokale en regionale kansen als het gaat om synergie en samenwerking op het gebied van inzameling, een circulair ambachtsnetwerk, technologische ontwikkelingen en lokale verwerking en toepassingen. Daarnaast verduurzamen we ons wagenpark om de uitstoot te verlagen en om bij te dragen aan een betere luchtkwaliteit. Als het financieel en technisch haalbaar is, bestellen we CO₂-neutrale voertuigen.

Wegen, groen en riolering

Met grotere en kleinere projecten werken we zichtbaar aan het verzorgen, verbeteren en vernieuwen van de openbare ruimte in de dorpen en wijken. Hierbij zetten we de extra middelen in die in het bestuursakkoord toegekend zijn. Daarbij is merkbaar dat prijsstijgingen invloed hebben op uitvoering van de doelen en ambities. De ambitie 'Stad in een park' maken we zichtbaar in projecten waar meerdere functies tegelijk aangepakt worden, zoals bij de Generaal Maczekstraat, de Beverweg en de Allerheiligenweg. Daar realiseren we 'werk met werk' door in één keer de wegverharding, het groen, het water, het klimaat en de riolering te verbeteren. We maken een start met het project 'goede stoepkes-route' om zo de openbare ruimte voor nog meer mensen toegankelijk te maken.

In 2024 wordt de uitvoering voorbereid van het plan uit het bestuursakkoord om met extra middelen te werken aan de groene straten en pleinen-aanpak. Waarbij een link is gelegd met klimaatadaptatie. Zodat groene en blauwe financiering elkaar versterken. Na vaststelling van het plan van aanpak worden werkzaamheden voorbereid en waar mogelijk uitgevoerd.

Op basis van de inspecties van de wegverharding, bomen en civieltechnische kunstwerken verwachten we mogelijk aanvullende maatregelen om ze veilig en goed functionerend te houden. Deze werkzaamheden plannen we dan in en voeren ze uit. Om zo in de verdere toekomst niet geconfronteerd te worden met nog hogere onderhoudskosten of vervangingen die eerder uitgevoerd moeten worden dan verwacht.

We blijven plantvakken renoveren, waarbij we gefaseerd de onderhoudskwaliteit van het groen verhogen met aandacht voor de biodiversiteit van planten en bomen. De herplant-aanpak van bomen is ver op stoom. Wel is extra aandacht nodig op het onderhoud van de bomen in de openbare ruimte. We zien steeds meer invloed op de vitaliteit van de bomen door de droogteperiodes in de afgelopen jaren. We zoeken naar locaties om extra bomen te planten. Dat doen we in ieder geval bij herinrichtingsprojecten waarbij we vanuit het groenkompas extra groen en bomen toevoegen.

Met Stad in een Park werken we aan fysieke en maatschappelijke opgaven door het toevoegen, versterken en beleefbaar maken van water en groen in onze stad. Dit doen we onder meer in iconische projecten als de Nieuwe Mark, het Seeligpark en het Levensbos.

We werken ook aan een schone en mooie stad. Samen met ondernemers houden we de binnenstad schoon en pakken we zwerfafval en graffiti gericht aan. Daarnaast verzorgen en verbeteren we de sierende elementen, onze kunstwerken in de openbare ruimte in Breda, zoals de Generaal Maczektank en de Las Lanzas-route die de Spaanse belegering tijdens de 80-jarige oorlog markeert.

Voor klimaatadaptatie werken we, naast de link in de groene straten en pleinen-aanpak, aan verdere bewustwording. We stimuleren bewoners en bedrijven via activiteiten om gezamenlijk klimaatadaptatieve doelstellingen te realiseren. Dit doen we vanuit het rioleringsbudget, dat deels bedoeld is voor klimaatadaptatie, bewustwording en communicatie. We gaan door met projecten als het NK tegelwippen, de Groene Buurtjes, de wijkdeals en de subsidieregeling voor bewoners, bedrijven en bedrijventerreinen.

Voor de riolering geldt dat het areaal, het takenpakket en de opgave verder groeien. Dit komt vooral door de stedelijke ontwikkelingsprojecten. We houden de assets op orde, waarbij we de ambitie van het nieuwe Stedelijk Waterplan 2024-2028 volgen. Daarbij voeren we projecten stikstofneutraal uit. De groei en ontwikkeling binnen dit taakgebied komt vooral door klimaatadaptatie en meer aandacht voor waterrecreatie. We stellen onder meer een strategie vast voor het varen in Breda. Daarbij bepaalt vooral de Kaderrichtlijn Water wat er kan en mag. Een onderdeel hiervan is een onderzoek naar de waterkwaliteit.

We verbinden de ontwikkelingen in de stad steeds meer aan de digitale, technologische ontwikkelingen. Voor de openbare ruimte zoeken we met een digital twin naar mogelijkheden om het beheer en onderhoud steeds effectiever en efficiënter uit te voeren met data en sensoren. Bijvoorbeeld door kunstmatige intelligentie (AI) in te zetten bij het wegbeheer.

Dit zijn enkele projecten waar we in 2024 aan werken:

- We planten op verschillende plekken bloembollen en bloemrijke velden.
- We reconstrueren plantvakken in de dorpen en wijken.
- We passen de riolering in Linie-Zuid aan naar een gescheiden stelsel. We richten samen met de woningcorporaties de bovengrond opnieuw in, waarbij we ook de aangrenzende tuinen vergroenen.
- Bij de Peerdsbroek, Merodelaan en Arenberglaan voeren we een combinatie uit van rioolreparaties, de aanleg van een gescheiden stelsel, boomvervanging en asfaltonderhoud.
- We optimaliseren het grondwatermeetnet in het stedelijk gebied en breiden dit uit. Daardoor zijn we beter in staat om gegevens over wateroverlast en verdroging te verzamelen.
- We voeren inspecties uit naar de constructieve veiligheid van een deel van onze bruggen, tunnels en viaducten.
- We leggen een nieuwe houten brug aan: De Brabantparkbrug.
- In overleg met de bewoners passen we de verkeerssituatie op de Heerbaan aan. We versmallen de rijbaan en planten extra bomen.
- In overleg met de bewoners en de ondernemers passen we het voorplein van winkelcentrum Bisschopshoeve aan. We bestraten het plein opnieuw en planten extra bomen en struiken.

WAT ZIJN DE RISICO'S?

- Onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Nazorg Stortplaatsen is een fonds voor de eeuwigdurende zorgplicht voor stortplaatsen. Hier lopen we een risico vanwege de lage rentestand ten opzichte van de grootte van het fonds. Er loopt een technisch onderzoek naar een mogelijke kostenreductie door kansrijke alternatieven, zoals duurzaam stortbeheer en afdekfolie met een levensduur van 100 jaar.

- Binnen het reguliere werk van afvalservice is het risico op personeelstekort momenteel beperkt. De werkzaamheden, zoals de 3 maanden extra inzameling van gft-afval is te vergelijken met seizoensarbeid en dat heeft een hoog risico. Dit blijft dus onzeker.
- De verwerking van restafval kan duurder worden, bijvoorbeeld door een verbrandingsbelasting per ton verbrand afval en een CO₂-heffing.
- De ontwikkelingen op de afvalmarkt zijn niet altijd voorspelbaar. We kunnen te maken krijgen met strengere kwaliteitseisen aan de ingezamelde grondstoffen, hogere verwerkingskosten en een lagere opbrengst voor afvalstromen, slechter scheidings- of aanbiedgedrag van inwoners of veranderende wet- en regelgeving. Het gevolg is onzekerheid over de kosten voor de verwerking en inzameling van het huishoudelijke afval.

INDICATOREN

Thema-indicatoren

Indicator: Tevredenheid openbare ruimte (audit nr 89)

Omschrijving: Percentage Bredanaars dat tevreden is over de bruikbaarheid van de openbare ruimte

Bron: Stadsenquête Meeteenheid: %

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
73	75	71	70 - 80	70 - 80

Toelichting: De komende jaren werken we aan het verbeteren van de gebruiksmogelijkheden en gebruikskwaliteit van de openbare ruimte. Dit gebeurt op basis van het beleidskader kapitaalgoederen openbare ruimte.

Indicator: Schoon, heel en veilig (audit nr 90)

Omschrijving: Percentage Bredanaars dat de openbare ruimte als schoon, heel en veilig ervaart

Bron: Stadsenquête Meeteenheid: %

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
89	90	89	84 - 90	84 - 90

Toelichting: De komende jaren werken we aan het verbeteren van de gebruiksmogelijkheden en gebruikskwaliteit van de openbare ruimte. Dit gebeurt op basis van het beleidskader kapitaalgoederen openbare ruimte.

Indicator: Beleving ophalen op afroep (audit nr 91)

Omschrijving: Rapportcijfer over het ophalen door de gemeente van afval op afroep

Bron: Stadsenquête Meeteenheid: Score tussen 1 en 10

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
8,2	7,9	7,3	8	8

Toelichting: We verwachten een stijging van de waardering, omdat het ophalen van grofvuil weer gratis is.

Indicator: Beleving inzameling restafval (audit nr 92)

Omschrijving: Rapportcijfer over de inzameling via minicontainers/ zelf wegbrengen van afval

Bron: Stadsenquête Meeteenheid: Score tussen 1 en 10

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
7,7	7,8	7,8	7,8	7,8

Toelichting: Geen veranderingen met betrekking tot inzameling restafval. Behoud streefwaarde.

Productindicatoren Product Afvalservice

Indicator: Restafval (audit nr 93)

Omschrijving: Maximaal aantal kilo restafval per inwoner per jaar

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl BBV Meeteenheid: kg per inwoner

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024

146	156	146	minder dan 127 kg fijn restafval	minder dan 127 kg fijn restafval
-----	-----	-----	-------------------------------------	-------------------------------------

Toelichting: De streefwaarde in 2020 was 127 kg fijn restafval per persoon per jaar. Deze streefwaarde is nog niet behaald. Dit blijft het doel voor 2024. Uiteindelijk streven we naar minder dan 100 kg fijn restafval per inwoner.

Productindicatoren Product Beheer openbare ruimte, groen

Indicator: Openbaar groen (audit nr 94)

Omschrijving: Percentage bomen dat aan de veiligheidsnormen voldoet

Bron: Gemeente Breda Meeteenheid: %

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
95	95	95	95	95

Toelichting: We handhaven de veiligheidsnorm. Dit vergt meer inzet dan voorheen door het ouder worden van het bomenbestand en de klimaatveranderingen.

Indicator: Aantal bomen (audit nr 95)

Omschrijving: Aantal bomen

Bron: Gemeente Breda Meeteenheid: Aantal

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
112.000	109.656	109.442	110.000	110.000

Toelichting: Het uitgangspunt is dat we na het rooien van bomen (door ziekte, storm, etc.) evenveel bomen terugplanten. Het gaat hierbij om bomen in straten, lanen en parken plus (sinds 2020) bomen in ecologische zones. Het aantal bomen is al jaren vrij constant. Door een verdere uitbreiding van de stad (onder andere in 't Zoet) zal het totaal aantal bomen in de toekomst verder toenemen.

Productindicatoren Product Beheer openbare ruimte, wegen

Indicator: Onderhoud wegen (audit nr 96)

Omschrijving: Percentage van de wegen dat geen ernstige schade vertoont

Bron: Gemeente Breda Meeteenheid: %

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
76		84	90	90

Toelichting: De streefwaarde is tot stand gekomen in een proces dat onderdeel is van het beleidskader kapitaalgoederen van de openbare ruimte (2014-2022). Daarbij is bepaald dat de landelijke (CROW) norm van 90% wegen zonder ernstige schade wordt gehanteerd. Aanvankelijk zou in 2022 dit beleidskader geactualiseerd zijn. Dit wordt met vertraging uitgevoerd. De vaststelling van de actualisatie staat voor 2024 waarin ook de streefwaarde voor wegverhardingen meegenomen wordt.

Productindicatoren Product Riolering

Indicator: Wateroverlast (audit nr 97)

Omschrijving: Aantal keer dat waterlast voorkomt in Breda door zware hoosbuien.

Bron: Gemeente Breda Meeteenheid: Aantal

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
1	1	1	1	1

Toelichting: In het stadshart maximaal 1 keer per 2 jaar wateroverlast door zware hoosbuien en in de rest van Breda maximaal 1 keer per jaar.

Thema Beheer van het gemeentelijk vastgoed

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Met de groei en ontwikkeling van de stad en de dorpen dient de maatschappelijke vastgoedportefeuille naast goed beheerd te worden ook mee te bewegen om beleidsdoelstellingen te ondersteunen. De komende jaren worden per deelthema (Cultuur, Sport en Wijk- en dorpsvoorzieningen) integrale huisvestingsplannen gemaakt die op basis van vastgestelde

beleidsdoelstellingen en ontwikkelingen in de stad een investeringsagenda bevatten. Hierin wordt ook verduurzaming meegenomen. Op deze wijze kan er per pand, per deelportefeuille (bijvoorbeeld Cultuur of Sport) of voor de gehele maatschappelijke vastgoedportefeuille, langjarig strategisch worden gestuurd.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

We stellen een nota Vastgoed op, die de Visie op Vastgoed uit 2016 gaat vervangen. Hierin beschrijven we hoe we ons vastgoed beheren. Voor de beleidsvelden cultuur en sport maken we integrale huisvestingsplannen en presenteren we de eerste resultaten. We willen het aantal woonwagendplaatsen uitbreiden. Komen er standplaatsen bij, dan nemen we die op in de exploitatie of we bieden ze te koop aan. Woonwagendplaatsen worden verhuurd en waar mogelijk verkocht.

Onderhoud

We onderhouden panden op gemiddeld conditieniveau 3 (NEN2767). Vanwege de prijsstijgingen van arbeid en materiaal hebben we de dotatie aan de onderhoudsvoorziening verhoogd met € 0,16 miljoen. We gaan door met het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed en treffen maatregelen om energie te besparen.

Sportaccommodaties

- De gemeentelijke sportaccommodaties worden onderdeel van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Sport. Daarvoor onderzoeken we de behoefte aan en de spreiding van de sportaccommodaties. Ook stellen we een visie op voor de sportboulevard. Hiermee zorgen we voor een goede spreiding van volwaardige beweeg- en sportfaciliteiten over de stad. Zo zijn sport en bewegen altijd dichtbij, voor georganiseerde én ongeorganiseerde sporters.
- We maken een ontwerp voor de nieuwe multifunctionele accommodatie (MFA) in Bavel. Voor de ambitie voor een nieuwe sporthal in Princenhage voeren we een haalbaarheidsonderzoek uit.
- We blijven de 1/3-regeling inzetten om buitensportverenigingen de ruimte te bieden om hun velden om te vormen, uit te breiden of te verduurzamen.
- In 2024 starten we met het onderzoek dat nodig is voor de herijking van de huidige tarievennota, waarin de tarieven voor de huur van de gemeentelijke sportvoorzieningen is bepaald. Deze nota wordt in 2025 opgeleverd als bouwsteen voor het sportaccommodatiebeleid.

De Kragt

We zorgen voor een exploitatie die bijdraagt aan de samenwerking tussen de talentprogramma's, sportonderwijs en breedtesport. Voor de exploitatie werken we pragmatisch samen met maatschappelijke organisaties en inwoners uit de Hoge Vucht.

WAT ZIJN DE RISICO'S?

- Het gebouwenbestand is oud. Bij de huidige stand van zaken is de onderhoudsvoorziening over 10 jaar niet meer kostendekkend. In de integrale huisvestingsplannen maken we daarom afwegingen over vervangende nieuwbouw, renovatie en functionele aanpassingen. Dit draagt bij aan een kostendekkende onderhoudsvoorziening.
- De stijgende kosten voor energie vormen nog steeds een risico.

INDICATOREN

Thema Beheer van het gemeentelijk vastgoed

Thema-indicatoren

Indicator: Bezettingsgraad sportaccommodaties velden (audit nr 321)

Omschrijving: Gemiddelde bezettingsgraad van sportaccommodaties buitenvelden

Bron: Gemeente Breda Meeteenheid: %

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
-----------------	-----------------	-----------------	-------------------	-------------------

		80	80	80
--	--	----	----	----

Toelichting: We streven naar een bezettingsgraad van 80%. In 2022 hebben we deze bezettingsgraad bereikt. We proberen dit verder te continueren.

Indicator: Bezettingsgraad sportaccommodaties: onderwijs (audit nr 322)

Omschrijving: Gemiddelde bezettingsgraad van sportaccommodaties: onderwijsgebruik binnen

Bron: Gemeente Breda Meeteenheid: %

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
		52	60	60

Toelichting: Met de toename van bewegingsonderwijs proberen we te komen tot een bezettingsgraad van 60%. Als we deze bezettingsgraad bereikt hebben, proberen we dit te continueren.

Indicator: Bezettingsgraad sportaccommodaties: verenigingen (audit nr 323)

Omschrijving: Gemiddelde bezettingsgraad van sportaccommodaties: verenigingsgebruik binnen

Bron: Gemeente Breda Meeteenheid: %

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
		72	75	75

Toelichting: We proberen te komen tot een bezettingsgraad van 75%. Als we deze bezettingsgraad bereikt hebben, proberen we dit te continueren.

Indicator: Tevredenheid binnensport (audit nr 33)

Omschrijving: Tevredenheid door gebruikers van gemeentelijke sportaccommodaties over de binnensportaccommodaties

Bron: Stadsenquête Meeteenheid: Score tussen 1 en 10

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
7,8	7,9	8	7,5 - 8,0	7,5 - 8,0

Toelichting: Dit meten we in het najaar van 2023 door breed onderzoek in gemeente Breda.

Productindicatoren Product Vastgoedbeheer

Indicator: Verduurzaming gemeentelijke gebouwen (audit nr 2405)

Omschrijving: CO2 uitstoot per Bruto Vloer Oppervlak (BVO) van de kernportefeuille

Bron: Meetgegevens slimme meters Meeteenheid: CO2 per m2 BVO kernportefeuille

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Streefwaarde 2024
				35 kg CO2 per m2/ BVO kernportefeuille

Toelichting: Maatschappelijk vastgoed is onderdeel van de energietransitie. De gemeente is haar portefeuille aan het verduurzamen. Een transparante manier om dit te monitoren is het vaststellen van de CO2 footprint per m2 Bruto vloeroppervlakte kernportefeuille. Door een combinatie te maken van deze meeteenheden worden mogelijke afwijkingen in de streefwaarde door mutaties in de portefeuille ondervangen. Wanneer bijvoorbeeld een pand wordt afgestoten, wat op zichzelf niet met verduurzaming te maken heeft, daalt ook niet meteen de streefwaarde. Wel laat het zien welke (vervuilende) panden eventueel kunnen worden afgestoten of kunnen worden aangekocht. Medio 2023 is bijna de helft van de data voorhanden om nauwkeurig de realisatiewaarde te bepalen. Dit nauwkeurighedspercentage is ook een punt van verbetering de komende jaren.

Thema Open overheid

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Het thema Open Overheid gaat over onze samenwerking met de stad en het betrekken van inwoners om ons beleid en onze dienstverlening te verbeteren. Dat maken we mogelijk door onszelf transparant op te stellen en op een zorgvuldige manier verantwoording af te leggen.

80-jarige herdenking van de bevrijding van Breda

Het is belangrijk dat we onze bevrijding herdenken en vieren, en dat we ons realiseren dat vrijheid niet vanzelfsprekend is. De 80-jarige herdenking op 29 oktober 2024 verdient dan ook alle betrokkenheid en steun vanuit Breda. We willen de herinnering aan de bevrijding levend houden met respect voor het heden, aandacht voor het verleden en dromen over de toekomst.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

De gemeenteraad vertegenwoordigt de inwoners en is het hoogste orgaan van de gemeente. Zij levert kwalitatief hoogwaardige besluitvorming door:

- het bestuurlijke besluitvormingsproces te verbeteren en transparant te maken
- de gemeentelijke financiën te controleren
- relevante informatie voor de besluitvorming beter te ontsluiten

De griffie ondersteunt de gemeenteraad en verbetert de informatievoorziening met:

- een optimale ondersteuning bij vergaderingen van de gemeenteraad
- een betere zichtbaarheid van de gemeenteraad
- de implementatie van actieve openbaarmaking vanuit de Wet open overheid (Woo) voor alle Bredanaars

De rekenkamer doet onafhankelijk onderzoek naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gemeentebestuur. De uitkomsten hiervan worden vastgelegd in rapporten en brieven, en voor politieke behandeling aan de gemeenteraad aangeboden.

De Ombudscommissie bevordert dat de gemeente luistert naar de stad, zodat haar inwoners zich gehoord en gezien voelen. Doordat de commissie klachten behandelt, herstelt het vertrouwen van inwoners in de overheid en leert de gemeente ervan.

80-jarige herdenking van de bevrijding van Breda

Samen met de stad herdenken en vieren we de bevrijding van Breda.

WAT ZIJN DE RISICO'S?

Er zijn geen specifieke risico's benoemd voor dit thema.

INDICATOREN

Voor dit thema zijn geen indicatoren van toepassing.

WAT MAG HET PROGRAMMA KOSTEN?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Jaarrekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten						
Veilig Breda	35.160	38.984	39.031	39.016	37.640	37.009
Dienstverlening	9.746	11.176	13.528	13.829	13.829	13.829

Exploitatie	Jaarrekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Beheer van de openbare ruimte	90.476	91.973	97.639	98.189	99.603	100.848
Beheer van het gemeentelijk vastgoed	22.546	26.406	27.522	27.421	27.867	27.637
Open overheid	4.882	5.127	5.349	5.367	5.437	5.435
Exploitatiereserve programma 4	835	255	255	3.255	255	255
Investeringsreserve programma 4	300	1.555	103	100	131	128
Totaal Lasten	163.945	175.476	183.426	187.177	184.762	185.141
Baten						
Veilig Breda	15.153	16.508	14.969	14.969	13.724	13.724
Dienstverlening	4.667	3.959	6.821	6.821	6.821	6.821
Beheer van de openbare ruimte	64.152	62.891	67.238	66.804	67.599	68.895
Beheer van het gemeentelijk vastgoed	10.836	10.469	11.433	11.433	11.433	11.220
Open overheid	1.093	0	0	0	0	0
Algemene reserve programma 4	602	1.600	0	0	0	0
Exploitatiereserve programma 4	225	1.721	225	225	3.225	225
Investeringsreserve programma 4	97	464	318	318	318	318
Totaal Baten	96.826	97.611	101.005	100.571	103.121	101.204
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	67.118	77.865	82.421	86.607	81.641	83.937

FINANCIËLE TOELICHTING OP DIT PROGRAMMA

Veilig Breda

De lasten dalen ten opzichte van 2024 met ruim € 0,1 miljoen. We hebben aan de ene kant te maken met een lastenstijging door loon- en prijscompensatie van € 1,6 miljoen. Dit is inclusief € 0,55 miljoen aan hogere bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast zien we een stijging door de impulsen uit het Bestuursakkoord op Ondernijning (€ 0,5 miljoen) en Veiligheid Openbare Ruimte (€ 0,5 miljoen), voor onder meer cameratoezicht, wijkboa's en werkbudget. Aan de andere kant dalen de lasten door het wegvallen van subsidies uit 2023 en de bijbehorende besteding. Denk hierbij aan Zoet, Zuur, Zout, Bitter (sociale weerbaarheid, € 0,45 miljoen), High Impact Crime Buurtpreventie (€ 0,1 miljoen) en Versterkingsgelden ex-gedetineerden en verward gedrag (€ 0,1 miljoen). Daarnaast was er in 2023 een dubbele jaarschijf beschikbaar van de subsidie Preventie met Gezag, die in 2024 weer naar het jaarniveau van € 1,2 miljoen gaat.

De baten dalen met € 1,5 miljoen door het wegvallen van bovengenoemde subsidies (totaal € -1,9 miljoen). Dit wordt deels gecompenseerd door een stijging van de baten door de indexering van leges, precario, (parkeer)tarieven en boetes (totaal € 0,4 miljoen).

De Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging gaan in per 1 januari 2024. Dat vraagt in 2024 extra inzet en aandacht van onder meer onze vergunningverleners en adviseurs. Daarnaast kan door de komst van de Wet Kwaliteitsborging een aantal werkzaamheden niet meer gedekt worden vanuit de legesinkomsten. Het gaat om € 0,2 miljoen.

Dienstverlening

Administratie en basisregistratie

De lasten binnen de post Administratie en basisregistratie zijn in de begroting 2024 € 0,1 miljoen hoger dan in de begroting 2023.

Publieksservice

In 2014 is de geldigheidsduur van paspoorten en identiteitskaarten voor volwassenen verlengd van 5 naar 10 jaar. Dit betekende voor de jaren 2019 tot en met 2023 een dip in het aantal aanvragen voor reisdocumenten. Vanaf 2024 gaan we de effecten merken van de nieuwe cyclus. Deze piek duurt tot 2029. Dit betekent een stijging van de leges van € 2,5 miljoen, waarvan de gemeentelijke leges € 1,4 miljoen zijn. De overige leges stijgen met € 0,2 miljoen, onder meer door de indexatie van 2,9%. De overige baten stijgen eveneens met € 0,2 miljoen vanwege de verwachte impuls op de verstrekte RNI-documenten.

De lasten stijgen met hetzelfde bedrag, vanwege de doorwerkende cao-effecten (fors meer dan 2,9%), de personele impuls om de reisdocumentenpiek op te vangen en de invulling én uitbreiding van het personeelsbestand. Gedurende 2024 monitoren we scherp op eventuele structurele effecten.

Beheer van de openbare ruimte

Afvalservice

De (loon)kosten bij Afvalservice zijn fors gestegen als gevolg van de uitkomsten van de CAO onderhandelingen. Daarnaast is sprake van bovenmatige prijsstijgingen, met name bij het huidige wagenpark en de afvalstromen. Om het dienstverleningsniveau van Afvalservice tot en met 2027 kostendekkend in stand te houden verhogen we eenmalig de afvalstoffenheffing met 5% bovenop de reguliere indexering van 2%.

De lasten stijgen vooral door een uitbreiding van de vaste formatie en de toenemende kosten van afvalverwerkingsstromen. De baten stijgen met € 2 miljoen door de stijging van de afvalstoffenheffing met 7%. De baten van onder meer oud papier en karton (OPK) worden lager ingeschat (€ 0,5 miljoen).

Beheer van de openbare ruimte, wegen en groen

De lasten stijgen met € 1,5 miljoen vanwege 2,9% generieke loon- en prijscompensatie (€ 0,64 miljoen), hogere energielasten door het nieuwe energiecontract (€ 0,88 miljoen) en hogere kapitaallasten vanuit nieuwe investeringen in het meerjareninvesteringsplan en de hogere omslagrente (€ 0,54 miljoen). Vanuit het Bestuursakkoord is een structurele impuls beschikbaar om het onderhoudsniveau van dorpen en wijken te verhogen. Voor 2024 is deze verhoging € 1,5 miljoen, een toename van € 0,3 miljoen ten opzichte van 2023. Daar tegenover staat een daling van de lasten in 2024 door het wegvallen van de eenmalige middelen voor het wagenpark (€ 0,6 miljoen), door overgehevelde middelen naar 2023 voor de reconstructie van plantvakken (€ 0,14 miljoen) en de actualisatie van de bomenkaart (€ 0,1 miljoen).

Riolering

De tarieven van de rioolheffing stijgen, conform het bestuursakkoord in de begroting 2024 met 2%. In verband met de stijgende prijzen en rentelasten wordt fors ingeteerd op de voorziening. Op basis van het nieuwe Stedelijk Waterplan 2024-2028 wordt bepaald wat de consequenties zijn voor de voorziening en de tariefstelling in de jaren 2025 en verder. Een voorstel hiertoe zal in de begroting 2025 worden verwerkt.

Vastgoedbeheer

De baten stijgen met € 0,9 miljoen ten opzichte van 2024. De huuropbrengsten, die op basis van de consumentenprijsindex (CPI) van alle huishoudens kunnen worden verhoogd, zijn geïndexeerd met 5%. Dat leidt tot een toename van € 0,3 miljoen. De overige (huur)inkomsten zijn met € 0,6 miljoen gestegen. Een deel van deze stijging wordt veroorzaakt door de overname van sporthal Jeugdland en het Talentencentrum.

De lasten stijgen met € 1,1 miljoen ten opzichte van 2024. De kapitaallasten stijgen met € 1 miljoen door de stijgende omslagrente en de investeringen in het strategisch investeringsplan. De personeelskosten zijn gestegen met € 0,25 miljoen, vooral door looncompensatie. Daarnaast zijn kosten als belastingen, verzekeringen, een dotatie aan de voorziening en de energielasten geïndexeerd en met € 1,3 miljoen toegenomen. We zien daarnaast een daling van de lasten in 2024 doordat eenmalige middelen vanuit 2023 wegvallen voor het opstellen van de nota Vastgoed en het opstellen van nieuwe integrale huisvestingsplannen (€ 0,4 miljoen). Ook was er in 2023 een incidentele vrijval van kapitaallasten van € 0,2 miljoen. De begroting voor de overgedragen panden van Atea is geactualiseerd. Er resteert nog een op te lossen knelpunt van € 0,8

miljoen vanuit de kosten van nutsvoorzieningen, beheer, klein en groot onderhoud, verzekeringen en te dekken leegstand. De oplossing hiervan is nog in onderzoek.

Open Overheid

De lasten nemen vooral toe door loon- en prijscompensatie. De middelen voor de 80-jarige herdenking van de bevrijding van Breda worden vrijgemaakt uit bestaande collegegelden. Daarnaast wordt het budget voor de griffie opgehoogd met € 0,085 miljoen. Dit naar aanleiding van de vaststelling van het griffieplan 2023 – 2027 in de gemeenteraad van 14 september 2023.

INVESTERINGEN

Bedragen x € 1.000

Fasering	Investerings in dit programma	Planning uitgaven 2024 (bruto)	Planning uitgaven 2025 (bruto)	Planning uitgaven 2026 (bruto)	Planning uitgaven 2027 (bruto)
	Afvalservice	600			
	Openbare ruimte: openbare verlichting				2.200
	Vastgoedbeheer	585	675	225	225
	MFA Bavel			2.200	2.200
Ambitie		1.185	675	2.425	4.625
	Afvalservice		150	150	350
	Riolering	12.500	20.000	21.000	23.000
	Stad in het park	250			
	Openbare ruimte en pleinenaanpak (bestuursakkoord)	1.000	1.250	1.250	2.500
	Openbare ruimte: wegen		450	2.250	2.984
	Specifieke kunstwerken	180	180	180	1.656
	Willemsbrug	400	1.550		
	Herhuisvesting uitvoeringslocaties	520	219		
	Duurzaamheidsmaatregelen accommodaties		1.000	1.000	
	Sporthof de Doelen Princenhage	400	500	500	500
	Vastgoedbeheer	2.698	809	225	225
Plan		17.948	26.108	26.555	31.215
	Afvalservice	200	200	200	
	Bomen	810	630	990	810
	Openbare ruimte: klimaatadaptatie	190			
	Openbare ruimte: openbare verlichting		1.100	1.100	2.200
	Sportaccommodaties	500	275		
	MFA Bavel	800	5.000	6.600	
	Investerings veiligheid	225	225	225	
Project		2.725	7.430	9.115	3.010
	Riolering	6.269	1.750	1.750	1.750
	Bomen	400	644		
	Groene pleinen & parken 2.0	250	83		
	Stad in het park	125	100		
	Park Haagse Beeemden	150			
	Levensbos	614			
	Openbare ruimte: herinrichtingen	650	900		
	Openbare ruimte: klimaatadaptatie	214			

Openbare ruimte: openbare verlichting	3.150	1.420		
Openbare ruimte: water nautisch beheer		105		
Talentencentrum	300			
Uitvoering	12.122	5.002	1.750	1.750
Totaal	33.980	39.215	39.845	40.600

Afvalservice

De investeringen betreffen de jaarlijkse vervangings- en, waar nodig, uitbreidingsinvesteringen van ondergrondse containers en minicontainers. Daarnaast investeren we in het vervangen van paslezers bij maximaal 685 containers i.v.m. het niet meer ondersteunen van 2G communicatie.

Herhuisvesting uitvoeringslocaties

Er wordt een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar één gezamenlijke huisvestingslocatie voor de gemeentelijke uitvoeringsafdelingen (Werk, Uitvoering en Afvalservice) om synergievoordelen op de bedrijfsvoering te realiseren en bij te dragen aan de ambities op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. Waarbij we de effecten van de voorstellen verder in beeld brengen voor zowel de voorgestelde locatie als de eerder afgevalen locaties, de omgeving, maar ook de bedrijfsvoering van de betrokken afdelingen.

Openbare ruimte en pleinenaanpak (bestuursakkoord)

In het Bestuursakkoord "Dichtbij doen, samen sterk vooruit" 2022-2026 is een investeringsimpuls "Openbare ruimte en pleinenaanpak" opgenomen van € 6 miljoen voor de raadsperiode, waarmee een kwaliteitsimpuls aan de openbare ruimte wordt gegeven. Deze impuls is verdeeld in € 4 miljoen voor Groene straten en Pleinen, welke aangevuld wordt met € 4 miljoen vanuit klimaatadaptatie, indien college en raad akkoord gaan met het nog vast te stellen Stedelijk Waterplan 2024-2028. De overige € 2 miljoen wordt ingezet binnen de openbare ruimte. In het Strategisch Investeringsplan is de verdeling over de jaren nader uitgewerkt.

Riolering

Eind 2023 wordt het Stedelijk Waterplan 2024-2028 aan de raad voorgelegd met de investeringen voor de vervanging van riolering en tevens verbetering van riolering, waaronder klimaatadaptatieve maatregelen. Deze investeringsvoorstellen zijn voor 2024 aanvullend op de restantkredieten genoemd onder het onderdeel Uitvoering. Het totale beschikbare budget zal worden aangevuld tot ca € 18 miljoen.

Specifieke kunstwerken

In de planning zijn kredieten opgenomen ten behoeve van de instandhouding van civiele kunstwerken. Deze worden onderbouwd op basis van de uit te voeren maatregelen, die voortvloeien uit onderzoek.

Sporthal de Doelen Princenhage

Er wordt onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van een nieuwe sporthal, op nabije locatie met uitbreiding van voorzieningen.

Stad in een park

In het Bestuursakkoord "Dichtbij doen, samen sterk vooruit" 2022-2026 is een investeringsimpuls van € 0,5 miljoen opgenomen voor groen en extra bomen ten behoeve van de ambitie "Stad in een Park". In het Strategisch Investeringsplan zijn deze verdeeld over de jaren 2023-2025.

Vastgoedbeheer

In 2024 geven we verder uitvoering aan de verduurzaming van de gemeentelijke panden. Functionele aanpassingen van gemeentelijke accommodaties die het gebruik van die accommodatie en de exploitatie daarvan verbeteren of optimaliseren. Tevens wordt daardoor de maatschappelijke waarde van gemeentelijke accommodaties vergroot. Daarnaast worden noodzakelijke maatregelen uitgevoerd op het gebied van arbo-veiligheid op daken en brandveiligheid.

Willemsbrug

Onderdeel van de instandhouding civiele kunstwerken, betreft specifiek vervangingsinvestering voor het wegdek van de Willemsbrug.

Investerings veiligheid

Werkbudget om snel te kunnen inspelen op diverse kleine noodzakelijke directe investeringen met betrekking tot veiligheid (bijvoorbeeld beveiligingscamera's).

MFA Bavel

Voor de nieuwe multifunctionele accommodatie (MFA) in Bavel wordt verdere uitvoering gegeven aan het aanvullen van het programma van eisen, het maken van een ontwerp en uitvoeren van noodzakelijke onderzoeken.

Openbare ruimte: klimaatadaptatie

Dit budget is bestemd om de kredieten vanuit klimaatadaptatie die beschikbaar gesteld zijn vanuit de rioolheffing aan te vullen. Daarnaast worden projecten geprogrammeerd die niet vanuit de rioolheffing kunnen worden bekostigd zoals projecten (deels) gerelateerd aan hitte of droogte.

Sportaccommodaties

De oude koelinstallatie van de ijsbaan is in 2023 vervangen door een duurzamer exemplaar. In 2024 vinden er nog afrondende werkzaamheden plaats. Daarnaast worden er noodzakelijke aanpassingen gedaan aan andere sportvoorzieningen.

Bomen

Om de bomen in stand te houden is een krediet beschikbaar gesteld om de vervanging van bomen goed te organiseren. Daarnaast is er een krediet bedoeld om achterstanden van boomvervanging in te lopen.

Groene Straten & Pleinen 2.0/ Herinrichting Openbare Ruimte

Dit krediet is beschikbaar voor de herinrichting van openbare ruimte en groene pleinen en parken. Vaak vinden herinrichtingen plaats met werk met werk projecten in de openbare ruimte om de kwaliteit op orde te houden. In 2024 wordt o.a. een bijdrage geleverd aan het Levensbos en staat het plein Bisschopshoeve gepland.

Openbare ruimte: klimaatadaptatie

Budget is bestemd om met de kredieten vanuit klimaatadaptatie die beschikbaar gesteld zijn vanuit de rioolheffing aan te vullen. Daarnaast worden projecten geprogrammeerd die niet vanuit de rioolheffing kunnen worden bekostigd zoals projecten (deels) gerelateerd aan hitte of droogte.

Openbare ruimte: openbare verlichting

In 2024 wordt de verduurzaming van de openbare verlichting gecontinueerd.

Park Haagse Beemden

Dit budget is beschikbaar gesteld om park Haagse Beemden van een kwaliteitsimpuls te voorzien.

Levensbos

Er is een budget beschikbaar gesteld om vanuit een motie invulling te geven aan de realisatie van een bos waar bewoners hun herinneringen kunnen delen. Samen met uitvaartorganisatie Zuijlen en natuur- en milieuvereniging Markant is een plan opgesteld om invulling te geven aan deze ambitie. Belangrijk onderdeel bij de uitwerking is dat inwoners van Breda middels een donatie het bos mogelijk maken en daarmee een herinnering kopen in het levensbos. Daarnaast is een subsidie ontvangen vanuit het Groen Ontwikkelfonds Brabant.

Riolering

Vanuit het Stedelijk Waterplan 2019-2023 zijn investeringen opgenomen voor de vervanging van riolering en tevens verbetering van riolering, waaronder klimaatadaptieve maatregelen.

Talentencentrum

Het nieuwe talentencentrum De Kragt is in 2023 opgeleverd. Het restantkrediet in 2024 is ten behoeve van nazorgactiviteiten die gedurende één jaar lopen.

RESERVES

Bedragen x € 1.000

Basis op orde in Breda	Stand 1-1-2024	Bedrag Mutaties	Stand 31-12-2024
Exploitatiereserve programma 4	1.120	30	1.150
Investeringsreserve programma 4	5.978	-216	5.763
Totaal	7.098	-186	6.913

Exploitatiereserve

Via de exploitatiereserve worden de kosten van verkiezingen gelijkmatig verdeeld over de jaren. In 2024 betreft dit een storting van € 30.000 voor de Waterschapsverkiezing.

Investeringsreserve

De onttrekking betreft kapitaallasten van de kredieten die door de investeringsreserve worden gedekt.

MUTATIES IN VOORZIENINGEN

Bedragen x € 1.000

Basis op orde in Breda	Stand 1-1-2024	Bedrag Mutaties	Stand 31-12-2024
Voorziening wet AppA	6.230	-623	5.606
Onderhoud Vastgoedbeheer	18.748	-2.986	15.762
Voorziening openbare ruimte onderhoud	793	-394	400
Voorziening afvalservice	803	-227	576
Voorziening riolering	3.470	-2.461	1.009
Totaal	30.044	-6.690	23.354

Voorziening wet AppA

De voorziening bevat pensioenreserveringen en wachtgelden van voormalige politieke ambtsdragers (wethouders). De AppA-voorziening wordt jaarlijks aangepast op basis van de extern opgestelde actuariële berekeningen van de pensioenverplichtingen aan (voormalige) politieke ambtsdragers.

Onderhoud Vastgoedbeheer

De cijfers zijn gebaseerd op de actuele stand van de voorzieningen volgens de jaarrekening 2022 en de begrote dotaties en onttrekkingen in 2023 en 2024.

Voorziening openbare ruimte onderhoud

De cijfers zijn gebaseerd op de actuele stand van de voorzieningen volgens de jaarrekening 2022 en de begrote dotaties en onttrekkingen in 2023 en 2024.

Voorziening Afvalservice

De voorziening Afvalservice is bedoeld om de lasten en baten te egaliseren voor het huishoudelijke deel van de afvalinzamelings- en verwerkingskosten. Na de eenmalige extra stijging afvalstoffenheffing van 5% in 2024 is de verwachting dat de kostendekkendheid t/m 2027 gewaarborgd blijft. De egalisatievoorziening zal naar verwachting langzaam aflopen gedurende de komende jaren.

Voorziening riolering

De voorziening riolering is bedoeld voor de egalisatie van de tarieven voor rioolheffing en het opvangen van financiële

tegenvallers. De tarieven voor de rioolheffing liggen in 2024, conform het bestuursakkoord, 2% hoger dan in 2023. Er worden dotaties of onttrekkingen begroot om aan het eind van de periode van het Stedelijk Waterplan op nul uit te komen. Daarnaast wordt aan het eind van ieder jaar het resultaat riolering ten laste of ten gunste van de voorziening gebracht. De voorziening wordt betrokken in het nieuwe Stedelijk Waterplan 2024-2028. Door rente- en prijsstijgingen wordt in 2024 fors ingeteerd op de voorziening. Over begrotingsjaar 2024 is een onttrekking begroot van € 2,4 miljoen.

BELEIDSSTUKKEN

Achterliggende documenten bij dit programma

Naam document	Soort document	Jaar
Veiligheid programma 2019-2023	Kaderstellend	2019
Nota herijking harddrugsbeleid	Kaderstellend	2018
Nota herijking softdrugsbeleid	Kaderstellend	2017
Uitwerkingskader Vergunningverlening, toezicht en handhaving Breda	Kaderstellend	2020
Visie openbare ruimte Breda 2020	Kaderstellend	2009
Beleidskader kapitaalgoederen Openbare ruimte	Kaderstellend	2014
Omgevingsvisie Breda 2040	Kaderstellend	2012
Beleidsregels locatiekeuze centrale verzamelplaatsen voor het aanbieden van inzamelmiddelen van huishoudelijk afval	Kaderstellend	2017
Actualisatie beleidskader kapitaalgoederen openbare ruimte (2018)	Kaderstellend	2018
Het Stedelijk waterplan 2019-2023	Kaderstellend	2019
Afvalstoffenverordening	Kaderstellend	2016

Aanwijzingsbesluit ondergrondse containers voor huishoudelijk restafval	Kaderstellend	2017
Duurzaamheidsvisie Breda 2030	Kaderstellend	2016
Bredase uitwerking Van Afval Naar Grondstof	Kaderstellend	2016
Nadere regels afvalstoffen Breda 2016	Kaderstellend	2016
Bredaas Waterkompas 2016	Kaderstellend	2016
Visie op vastgoed	Kaderstellend	2016
Nota Sportaccommodaties en financiën	Kaderstellend	2016
Nota Bewegingsruimte	Kaderstellend	2015
Team Breda: Visie op sport & bewegen 2017 - 2030	Kaderstellend	2017
Robuuste aanpak verduurzaming van de Bredase Vastgoedportefeuille	Kaderstellend	2016
Bestuursakkoord 2022 - 2026 'Dichtbij doen, samen sterk vooruit'	Kaderstellend	2022

AAN DIT PROGRAMMA GERELATEERDE VERBONDEN PARTIJEN

GR Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Basis op Orde	Thema Veilig Breda
Website Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant:	VRMWB
Verantwoordelijk bestuurder:	Paul Depla
Bestuurlijk vervanger:	Boaz Adank
Belang Breda in verbonden partij in %:	16,44%
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- De nieuwe cao en de inflatie hebben een groot effect op de begroting van de VRMWB. Het effect van loon- en prijsindexeringen komt via de gemeentelijke bijdrage aan deze verbonden partij uiteindelijk terug in onze eigen begroting.
- Het kost de VRMWB moeite om voldoende vrijwilligers te vinden en te binden aan de (brandweer)organisatie. De beschikbaarheid van vrijwilligers staat in sommige gemeenten onder druk.
- De gespannen arbeidsmarkt vormt een risico voor het opvullen van vacatures en het verloop van het vaste personeel van de organisatie.
- De stelselherziening omgevingsrecht leidt tot een taakverandering voor veiligheidsregio's op het gebied van risicobeheersing. In de praktijk blijkt dat er nieuwe taken bijkomen. Ook zijn er ontwikkelingen binnen het traditionele domein van vergunningen, toezicht en handhaving (VTH) die onze aandacht vragen vanwege de complexiteit van veiligheidsvraagstukken. De taak 'risico-gerichte advisering aan de voorkant' groeit sterk, bijvoorbeeld met het deelnemen aan omgevingstafels en bij gebiedsontwikkelingstrajecten, nog vóór er een vergunning is aangevraagd.
- Nieuwe risico's hebben gevolgen voor de manier waarop de VRMWB moet functioneren. Denk aan de risico's van cybercrime voor de vitale infrastructuur of de risico's op natuurbranden en overstromingen als gevolg van klimaatverandering.
- De gemeente Moerdijk, de VRMWB en onderdelen van de Staat der Nederlanden worden door de verzekeringsmaatschappijen van omliggende bedrijven van Chemie-Pack in Moerdijk verantwoordelijk gehouden voor de schade die zij zouden hebben geleden door de brandbestrijding in 2011.

Inhoudelijke richtlijnen begroting VRMWB 2025

De VRMWB wordt gevraagd om een begroting 2025 op te stellen, waarbij inzichtelijk is wat de beleidsmatige gevolgen zijn van de diverse onderdelen, met minimaal aandacht voor de volgende onderwerpen:

- De veiligheidsregio zorgt voor crisisbeheersing, risicobeheersing, brandweezorg, bevolkingszorg en geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises. Het doel is om samen de fysieke veiligheid en maatschappelijke continuïteit in de regio te borgen. Zo draagt de VRMWB bij aan een veilige omgeving. In het beleidsplan 2024-2028 is beschreven hoe de veiligheidsregio de komende jaren omgaat met de risico's die zij heeft geïdentificeerd en geprioriteerd.
- In de kaderbrief 2025 en de begroting 2025 besteedt de VRMWB beleidsmatig aandacht aan de doorvertaling van de landelijke discussies over de toekomst van de brandweer.
- In de kaderbrief 2025 geeft de veiligheidsregio aan welke activiteiten in 2025 centraal staan. In de begroting geeft zij aan op welke manier zij deze actiepunten invult. Daar staat bij welke activiteiten generiek zijn en welke activiteiten specifiek worden uitgevoerd voor de gemeente Breda, bijvoorbeeld in het kader van preventie of in het kader van gemeentelijk toezicht en handhaving. Deze specificering draagt bij aan een efficiëntere samenwerking tussen de gemeenten en de veiligheidsregio.

Specifieke financiële richtlijnen begroting 2025

De gemeenschappelijke regeling VRMWB stelt een begroting 2025 op, waarbij inzichtelijk is wat de financiële gevolgen zijn van de diverse onderdelen, met minimaal aandacht voor:

- de doorvertaling van de landelijke discussies over de toekomst van de brandweer naar mogelijke gevolgen voor de begroting van de VRMWB
- een transparante financiële doorvertaling van het regionaal beleidsplan VRMWB 2024-2028 naar de begroting 2025
- inzicht in de financiële consequenties van de invoering van de Omgevingswet

GR Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Basis op Orde	Thema Veilig Breda
Website Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant:	OMWB
Verantwoordelijk bestuurder:	Paul Depla
Bestuurlijk vervanger:	Peter Bakker
Belang Breda in verbonden partij in %:	7%
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

De Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) werkt vanuit omgevingsrecht aan een schone, duurzame en veilige leefomgeving. Dit gebeurt in opdracht van de Provincie Noord-Brabant en de 25 gemeenten in Midden- en West-Brabant en in samenwerking met (keten)partners.

Bijzondere ontwikkelingen bij de verbonden partij

De financiële positie is robuust en op orde. De voornaamste ontwikkeling blijft de invoering van de Omgevingswet. Deze wordt nu op 1 januari 2024 van kracht. De invoering van de wet betekent een enorme verandering voor de taakuitvoering en de werkwijze van de OMWB. Essentieel is een goede samenwerking met deelnemers en ketenpartners.

Verder worden gemeenten per 1 januari 2024 verantwoordelijk voor de normerende regeling werkgebonden personenmobiliteit. De OMWB moet er vanaf 2024 op toezien dat bedrijven de rapportages tijdig en volledig indienen. In 2023 worden de gevolgen voor de OMWB in kaart gebracht. In 2024 vindt de implementatie plaats.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- Inhuur versus vast personeel: door een stijging van de declarabele uren blijft dure inhuur van derden nodig voor de uitoefening van de taken.
- Transitie mens en systeem: de kans bestaat dat niet alle medewerkers aan de nieuwe eisen binnen de organisatie kunnen voldoen.
- Problematiek arbeidsmarkt: de vaste formatie is nog niet op peil. Het opleiden van trainees en net afgestudeerden door eigen personeel van de OMWB zorgt voor een tijdelijk productietekort in termen van declarabiliteit.
- Invoering Omgevingswet: ondanks goede voorbereidingen blijft de exacte impact nog onduidelijk.
- Kosteneffectiviteit: in de jaren 2022 tot en met 2024 zijn verschillende maatregelen doorgevoerd in de begroting en meerjarenraming met een besparingspotentieel van € 1,7 miljoen. De afhankelijkheid van derden maakt een volledige realisatie van afzonderlijke maatregelen onzeker.

Zorg- en Veiligheidshuis Breda

Basis op Orde	Thema Veilig Breda
Website Zorg- en Veiligheidshuis Breda:	ZVH
Verantwoordelijk bestuurder:	Boaz Adank
Bestuurlijk vervanger:	Arjen van Drunen

Belang Breda in verbonden partij in %:	54,93%
Soort verbonden partij:	Overige verbonden partijen

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

Het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH) Baronie Breda is een samenwerkingsverband van justitiële diensten en zorginstellingen, onder regie van de gemeenten in district De Baronie. Het ZVH wordt ingezet op veiligheidscausistiek die zo complex is dat de reguliere werkwijze binnen een keten niet meer werkt. De ambitie is en blijft samenwerken met de partners bij de zorg voor slachtoffers van mensenhandel, het voorkomen van radicalisering en extremisme, en de re-integratie van ex-gedetineerden. Met een doelgerichte en persoonsgerichte aanpak realiseert het ZVH onder centrale regie een doorbraak bij het stoppen van ernstige overlast, het terugdringen van dreiging van geweld en het voorkomen van maatschappelijke uitval.

Bijzondere ontwikkelingen bij de verbonden partij

De ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Waar het tijdens de coronaperiode 'stil' leek te liggen, zien we nu steeds vaker de gevolgen van die periode. Corona heeft zijn nasleep. De psychische problematiek stijgt en ook de complexiteit neemt toe. Het blijft voor het ZVH belangrijk om zicht te houden op kwetsbare mensen, zodat die op tijd ondersteuning kunnen krijgen. Corona heeft veel invloed gehad op de problematiek in het zorg- en veiligheidsdomein, op de partners en op de manier van werken. Lange tijd was er minder sociale steun, waardoor mensen meer angst en somberheid voelden en perspectief misten. Sommige mensen misten de structuur van contacten, werk of opleiding. Er was minder sociaal contact en dus ook minder sociale controle. Nu alles weer normaal is, nemen de sociale contacten weer toe. Met een nieuw informatiesysteem (PGA x) hopen we problematiek sneller te kunnen detecteren. Prioriteiten in het ZVH-jaarplan zijn: mensenhandel, radicalisering en extremisme, de re-integratie van ex-gedetineerden en kwetsbare personen, de aanpak van personen met onbegrepen gedrag en de verplichte Wet ggz.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Het personeel van het ZVH is in dienst bij de gemeente Breda. Daar ligt ook deels het financiële risico. Dit is voor ziekte en arbeidsongeschiktheid over de deelnemers verdeeld met een convenant. Dit verlaagt het risico van de gemeente Breda. Daarnaast hebben de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau hun samenwerking per 1 januari 2023 beëindigd. Daardoor stijgt de bijdrage van de overige deelnemende gemeenten.

Midwaste

Basis op Orde	Thema Beheer van de openbare ruimte
Website Midwaste:	Midwaste
Verantwoordelijke bestuurder:	Peter Bakker
Bestuurlijk vervanger:	Jeroen Bruijns
Belang Breda in verbonden partij in %:	7,7%
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

De Coöperatieve Vereniging Midwaste Milieu U.A. is begin 2009 opgericht. Zij omschrijven hun missie als volgt: 'Samen brengen we de circulaire economie tot stand tegen aanvaardbare maatschappelijke kosten. Afval omzetten naar grondstoffen en die terugbrengen in de keten: dat is onze kerntaak.'

Bijzondere ontwikkelingen bij de verbonden partij

Een van de doelen uit het strategisch meerjarenplan (2021-2024) is om meer transparantie te bereiken in 2024. Dit doen we door de ketenstappen te monitoren om ze beter inzichtelijk te maken. Vangtool is het middel dat ons helpt om deze ketentransparantie te bereiken.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- prijzen, debiteuren en de beschikbare verwerkingscapaciteit
- prijsrisico's zijn het grootst in markten die beheerst worden door wereldmarktprijzen, zoals bij papier

GR Nazorg Gesloten Stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen

Basis op Orde	Thema Beheer van de openbare ruimte
Verantwoordelijk bestuurder:	Peter Bakker
Bestuurlijk vervanger:	n.v.t.
Belang Breda in verbonden partij in %:	39,84%
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

Bijdrage van de verbonden partij aan het programma

Deze gemeenschappelijke regeling omvat de blijvende nazorgverplichtingen van 10 deelnemende gemeenten voor de stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen. De Nazorg Gesloten Stortplaatsen is voor 81% eigenaar van de stortplaats Zevenbergen, Attero is eigenaar van de andere 19%. De Nazorg is geen eigenaar van de stortplaats Bavel-Dorst. Voorheen vond het onderhoud aan de stortplaats Zevenbergen volledig door en voor rekening van Attero plaats, de huidige exploitant. Sinds november 2022 draagt de gemeenschappelijke regeling financieel bij aan de kosten van de nazorg, naar rato van de nog te benutten restcapaciteit. De werkzaamheden van de gemeenschappelijke regeling omvatten verder alle activiteiten die voortvloeien uit het eigenaarschap.

Bijzondere ontwikkelingen bij de verbonden partij

Medio 2019 hebben we een convenant met de provincie ondertekend, waarmee we de overdracht van de stortplaats Zevenbergen met 10 jaar hebben uitgesteld. Binnen deze periode blijft de rekenrente 5,06%. Het doel is om alternatieven te onderzoeken: hoe gaan we om met de stortplaats, hoe besparen we kosten en welke mogelijke inkomsten zijn er?

Voor de stortplaats Bavel-Dorst loopt nu een materiaalonderzoek naar de kwaliteit van de bovenafdichting. In 2021 zijn de eerste resultaten van dit onderzoek bekend geworden. De conclusie is dat de bovenafdichting op fase 1 een levensduur van ten minste 100 jaar heeft, gerekend vanaf het aanlegmoment in 1997. Voor fase 2 en 3 wordt hetzelfde onderzoek uitgevoerd. Mogelijk kan de levensduur van deze afdichting ook worden opgehoogd naar 100 jaar.

In 2021 is gebleken dat de leidingen voor het percolaatwater aan vervanging toe zijn. Het vervangingsproject wordt momenteel vormgegeven. De kosten zullen aanzienlijk zijn (€ 0,6 tot 1,2 miljoen), maar vallen binnen de doelstellingen waarvoor de voorziening bestaat, en worden bekostigd uit het opgebouwde doelvermogen. De verwachting is dat dit niet leidt tot een hogere deelnemersbijdrage in de komende periode. Uitgaande van de begrote nazorgkosten voor stortplaats Bavel-Dorst en de begrote pre-nazorgkosten voor de stortplaats Zevenbergen, betekent een gelijke bijdrage wel dat de GR gaat interen op de huidige hoogte van de voorziening.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

Tot en met 2026 is de deelnemersbijdrage redelijk zeker. De rekenrente blijft tot en met 2029 gehandhaafd op 5,06%. Hierdoor vervalt dit risico (voorlopig).

Lopende risico's:

- Verlenging van de afschrijvingstermijn van het afdekfolie van 50 naar 100 jaar. We wachten op de resultaten van het onderzoek.
- Een herziening van het juridisch kader (Leemtewet).

